

A black and white photograph of a man running across a field towards a line of trees. The man is seen from the back, wearing a dark tank top and trousers. He is running on a path that leads towards a dense line of trees in the background. The sky is bright and hazy. The overall tone is one of urgency and freedom.

**DET
GÆLDER
DIN
FRIHED**

Filmen om den danske Frihedskamp —
Udsendt af Danmarks Frihedsraad.

*Naar Danmarks Frihedsraad kan ud-
sende Filmen »Det gælder din Frihed«,
skyldes det først og fremmest Minerva-
Film, der i Samarbejde med flere illegale
Grupper og altid under stor Risiko har
sat alt ind paa at skabe en dokumentarisk
Fremstilling af Begivenhederne. — Filmen
har et tredobbelt Formaal. For det første
skal den give et Billede af de Vilkaar,
hvorunder Modstandsbevægelsen arbej-
dede. For det andet er det vort Haab, at
man gennem den maa faa et Indtryk af
den Aand, der besjælede Frihedskampen,
og de Fremtidsperspektiver dens fortsatte
Indsats rummer, og for det tredie endelig
skulde Filmen gerne indspille en smuk
Sum til Frihedsfonden.*

A. Schoch.

sign. A. Schoch.

Stikkere
i Vestre Fængsel

Ryvangel

Jernbane- og
Fabrikssabotage

DET GÆLDER DIN FRIHED

UDSENDT AF DANMARKS FRIHEDSRAAD

Optaget af
MODSTANDSBEVÆGELSENS FILMGRUPPE

i Samarbejde med
DEN DANSKE HÆR · SPECIAL FORCES · HOLGER DANSKE
BOPA · INFORMATION · FRIT DANMARK

Manuskript og Instruktion:
THEODOR CHRISTENSEN

Musikken af Kai Rosenberg — Tone: Børge Hallenberg
Speakerkommentaren af Karl Roos

Foruden de danske Speakere er følgende tyske Speakere anvendt:
Werner Best — Otto Bovensiepen — Günther Pancke

Klippeassistenter: Iver H. Hasselbalch, Per Holst og Sven Harms

Udlejning: A/S Nordisk Films Kompagni

Produktion:
MINERVA

Følgende Fotografer har været knyttet direkte til Optagelserne:

Region I (Nordjylland): Erik Thielst
Region II (Midtjylland): Nic. Lichtenberg (Skov)
Børge Therkildsen (Thomsen)
Region III (Syddjylland): Arne Soeborg (Eriksen)
Frøslevlejren: Henrik Sandberg
Region V (Sjælland): Bror Bernild
Region VI: (Kbhvn.): Ingolf Boisen — Verner Jensen
Special Forces: Iver H. Hasselbalch
Holger Danske: Peter Winkel
Bopa: Rigmor Schou — Erik Larsen
Frit Danmark: Bjarne Henning-Jensen — Astrid Henning-Jensen —
Svend Aage Thomsen

Desuden har følgende Fotografer medvirket: Ib Dam, Jørgen Sonny Hansen,
Per Holst, Ove Hillebrandt, J. C. Jacobsen, Ejnar Kramer, Axel Lerche
og Louis Schnakenburg

Mange andre — Sabotører, professionelle Filmfotografer og Amatører —
har ydet et stort Bidrag ved at overlade deres Optagelser til denne Film

De Danske Statsbaner har stillet Materiale til Raadighed, optaget af Poul
Eibye og Fritz Olsen

I Filmen er anvendt dokumentarisk Materiale, optaget af UFA, D.N.S.A.P.,
SS og andre af Fjendens Organisationer.

Kaptajn-løjtnant i den danske Hær O. Blixenkrone-Møller og Major i Special
Forces Ole Lippmann har sammen med Lederen af Filmgruppen organi-
seret Optagelsernes Tilknytning til Modstandsbevægelsen.

Iøvrigt har følgende i særlig Grad været knyttet til det illegale Filmarbejde:
Generalmajor Vagn Bennike, samt fra Holger Danske: Søren, Foss og
Christian.

Firmaerne Grue & Co. og O. M. Sørensen har ydet Filmgruppen
Bistand m. H. t. Biler og Specialinstallationer.

1. 29. August 1943 (Bennett's Hjørne).
2-3. Sabotører fratager tyske Soldater deres Vaaben.
(Fotograferet før 5. Maj 1945.)

1.

2.

3.

DET GÆLDER DIN FRIHED!

EN varm Sensommerdag i 1943 faar den danske Regering overrakt en Note af Dr. Best. Noten har følgende Overskrift:

Vorderungen der Reichsregierung...

Den danske Regering skal indføre Undtagelsestilstand, strengeste Censur, Dødsstraf. Den skal ophæve Grundlovens Bestemmelser om Retsbeskyttelse for den danske Borger —

Die Reichsregierung erwartet Annahme bis 16 Uhr...

Det var den 28. August 1943, Fordringerne blev ikke antaget, den danske Regering beklagede ikke at kunne medvirke til disse Forholdsreglers Gennemførelse.

Den danske Regering sagde *Nej!*
Hvorfor?

*

Lige fra dette Aarhundredes Begyndelse har Danmark sagt Ja, indordnet sig under Tvang, underkastet sig Overgreb.

Saadan gjorde Danmark overfor Kejserriget Tyskland, Republikken Tyskland og Hitlers stortyske Rige.

»Danmark maatte under ingen Omstændigheder komme i Strid med sin store Nabo mod Syd«, sagde Scavenius.

Dette var Udenrigspolitik. Danmark er og har været Fremskridtets Land, politisk, økonomisk og socialt. Dette var Indenrigspolitik.

Danmark har underkastet sig Tyskland som en medgørlig allieret. Vi allierede os med alt Fremskridts Fjende, det nazistiske Tyskland. Derfor blev vort Fremskridts stolte Bygninger Luftkasteller. Vi satte alt paa Spil, hvad vi havde vundet indadtil.

Da Hitler forlangte det, sluttede vi en Ikke-Angrebspagt med Tyskland.

»Det gaar glimrende«, sagde Manden, — han havde Ild i Haaret — »det baade lyser og varmer«.
(Torgny Segerstedt).

Den 9. April 1940 underkastede vi os, mens Bombe-

maskinerne gav Opvisning over København. I Tiden derefter bøjede den danske Regering sig for det ene tyske Krav efter det andet: Retssikkerheden ophæves, Torpedobaade udleveres, Kommunisterne arresteres, Frikorps Danmark oprettes, Danmark tilslutter sig Antikominternpagten.

Men samtidig fødes og vokser Modstanden ude i den store Verden — Kauffmann i U.S.A. og det danske Raad i London gør Danmarks Sag til eet med de allieredes Sag — og herhjemme: illegale Blade og Sabotage er de første Vaaben i Kampen mod Tyskerne. Fra London taler Christmas Møller til det danske Folk om den Indsats, vi kan yde i den fælles Kamp, for den fælles Sag, gennem Sabotagen.

I Danmark »vil Regeringen stadig med yderste Streng-
hed forfølge Sabotage og anden Forbrydelse — «, Kravene om Milliarkredit til Tyskland imødekommes, og den tyske Krigsindsats støttes ved at sende 70.000 danske Arbejdere til Tyskland. Til Gengæld tillader Tyskerne, at vi afholder Valg til Folketinget. Det er i Marts 1943, 92 pCt. af Vælgerne afgiver deres Stemme, men ikke til Fordel for Scavenius-Politikken.

Tværtimod. I Sommeren 43 stiller Folket sig bag Modstandsbevægelsen, som ved voldsom øget Sabotage har begyndt en Offensiv mod Tyskerne. Deres Svar er Terror mod Civilbefolkningen, og til Trods for, at Regeringen paa enhver Maade forsøger at faa Folket til at finde sig i det, kommer der en Rejsning over hele Landet: Strejker i Esbjerg, Fredericia, Aalborg, Roskilde, Vordingborg og Odense. Regeringen forsøger at standse Stormen, i Erklæringer og Øpraab mobiliserer den al sin Autoritet. Til ingen Nytte. Regering og Rigsdag var ikke længere Udtryk for Folkets Vilje. Næsten hele Danmark maatte gøre Oprør, for Regeringen forstod det. Den 28. August 1943 er Datoen for denne Erkendelse, den Dag staar Danmark ved Afslutningen paa en skæbnsvanger, politisk Linie, der ikke begyndte den 9. April 1940, men hvis Begyndelse

ligger saa lang Tid tilbage, at kun gamle Folk husker den. — Den 28. August 1943 sagde den danske Regering Nej til de tyske Krav, fordi det var formaalsløst at sige Ja. Det danske Folk, ikke den danske Regering, fremkaldte det endelige Brud med Tyskerne.

Om dette Stykke Danmarkshistorie fortæller Filmens første Halvdel. I et vældigt historisk Billedmateriale giver den Perspektivet for Baggrunden for det, der nu stod paa Dagsordenen:

Det gælder din Frihed —

Den 29. August overfalder Tyskerne de beskedne Rester af Danmarks Hær og Flaade, proklamerer *Undtagelsestilstand* og aabner en hensynsløs Terror mod Civilbefolkningen. Danmarks Frihedsraad dannes, og Modstandskampen vokser vældigt i Styrke og Tilslutning. Da Tyskerne gennemfører deres Aktion mod Jøderne i Danmark, svarer vi med at organisere Masseflugten over Øresund. Hitler giver Ordre til at bekæmpe den danske Modstand med Schalburgtager og Clearingmord. Herom fortæller Pancke, Best og Bovensiepen. Den 4. Januar 1944 myrdes Kaj Munk. Vinteren og Foraaret præges af forstærket Terror, flere Schalburgtager, flere Mord. Efter Invasionen i Frankrig den 6. Juni naar Tyskernes Raseri hidtil uanede Højder: Henrettelser, Mord, Spærretid. Den 30. Juni udbryder *Folkestrejken* spontant. En vaabenløs Befolkning rejser sig mod den stærkeste Militærmagt og brutaleste Politimagt i Verden.

Nu har Danmark manifesteret sit enige Sammenhold i Kampen mod Tyskerne. Intet kan rukke dette Sammenhold. Overfaldet paa det danske Politi den 19. September 1944 tvinger Størstedelen af Politiet under Jorden, hvor Modstandsbevægelsen nu er vokset til en velorganiseret Undergrundshær, som under Frihedsraadets Ledelse retter Slag paa Slag mod den tyske Krigsmaskine.

Time for Time Døgnet rundt, hvert eneste Døgn gennem Uger og Maaneder gaar Kampen videre. Tyskerne svarer med Terror, med Mord og Brand, med Gestapo. Tortur og Koncentrationslejr, med at myrde uskyldige Mennesker, sprænge Huse i Luften. Men intet kan standse Modstandskampen: om Natten kommer Vaaben fra Luf-

ten, om Morgenens Telegram til Hovedkvarteret, hvorefter Vaabnene fordeles og indskydes. Vaaben fra Sverrig losses i Nyhavn midt paa Dagen. Sabotage jævner med Jorden Fabrikker, som arbejder for Tyskerne — ogsaa det kan ske i fuldt Dagslys. Det jydsk Hovedkvarter holder Øje med tyske Troppetransporter, sender Telegram til London, London sender Særmelding til Danmark, og Jernbanesabotørerne i ti, tyve, halvtreds af Jyllands Byer, Stationsbyer, Landsbyer gaar samme Aften ud og afbryder Jernbanenettet med Skinnesprængninger ved at sprænge Vandtaarne og Sporskifter, afspore Tog.

Om Morgenens samles Nyhederne om sidste Døgn Kamp i Danmark ad mange forskellige Kanaler hos *Information*, det illegale Nyhedsbureau, hvis omhyggeligt arbejdende Organisation spreder Nyhederne videre, saa *B.B.C.* har dem samme Aften, *Pravda* og *New York Times* næste Morgen, mens den danske Undergrundspresse bringer dem videre i Hundre tusinder af illegale Blade til det danske Folk. Over Øresund gaar Nat og Dag faste, illegale Ruter med Post og Passagerer.

Undergrundskampen vokser til et vældigt Crescendo i denne den mørkeste, uhyggeligste, blodigste Vinter. Styrkerne i den danske Undergrundshær forsynes med Vaaben — selv en underjordisk Rustningsindustri opstaar, idet illegale Vaabenværksteder fremstiller Maskinpistoler, Magasiner o. lign. Vi bekæmper Gestapo med at afhøre og skyde Stikkere. De allierede kom os til Hjælp med Bomber mod Gestapos Hovedkvarterer. Tyskernes sidste Dage er kommet. Flygtninge i hundre tusindevis oversvømmer Landet. Den tyske Flaade søger Tilflugt her. De danske Modstandsstyrker forbereder sig paa den sidste, afgørende Kamp.

Befrielsen kom — anderledes end ventet — men den løfter Folket i en Glædesrus, en Begejstring, som aldrig kan glemmes. Den 9. Maj 1945 aabner Kongen paany Rigsdagen. Vor Frihed er genoprettet, vort demokratiske Styre er genoprettet — Filmen retter en Appel om at værne disse umistelige Værdier — værne dem bedre, end Fortiden gjorde, for een Ting har vi lært af disse Aar:

Det gælder din Frihed!

BEST:

— Jeg har erkendt, at disse Mennesker for enhver Pris har tilstræbt at føre Danmark ind i de allieredes Rækker — et Maal som de jo paa straalende Maade har naaet.
— Min Politik til 29. August 1943 blev derved saa at sige sprængt i Luften. Naar jeg i Dag ser tilbage, maa jeg gratulere de danske Patrioter...

PANCKE:

— jeg har saa mildt som muligt gennemført en Befaling, der blev givet mig af den højeste Personlighed i mit Folk!

Forhørslederen: For hver Tysker, som blev dræbt, skulde der myrdes 5 Danske?

Pancke: Ja! Men denne Befaling har jeg ikke udført — ikke engang tænkt paa at gøre det — men i Stedet anvendt Forholdet et til et...

BOVENSIEPEN:

(om det Kartotek, hvori man optog Mennesker, der var udset til at være Ofre for Clearingmord) —

— — Kartoteket stod til Raadighed for denne Terrorgruppe, som nu kunde udvælge de Personer, som de derefter foreslog mig.

...naar alt var klart, frigav jeg den paagældende Person eller det paagældende Objekt til den planlagte Terrorhandling eller Modsabotage.

Fritz Clausen
i Faarhus-Lejren